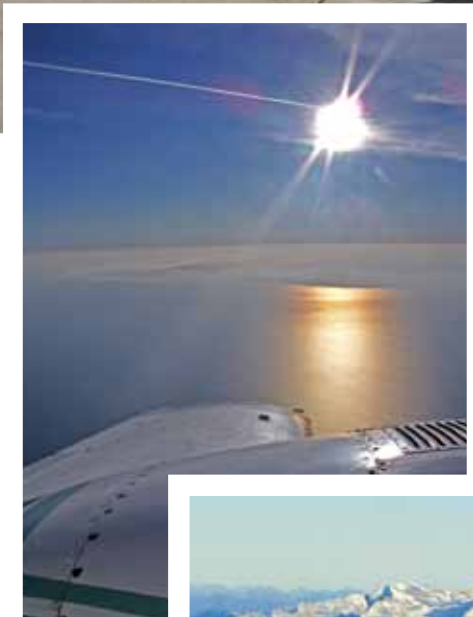

Podkarpackie Skrzydła w Ośrodku Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej

Politechnika Rzeszowska poprzez dwie swoje jednostki: Ośrodek Kształcenia Lotniczego oraz Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa realizuje od września 2009 Program rozwoju kierunku lotniczego na Politechnice Rzeszowskiej - „Podkarpackie skrzydła” - finansowany ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytetu IV: „Szkolnictwo wyższe i nauka”, działania 4.1: „Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy” i poddziałania 4.1.1., tj. „Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni”. Zakończenie działań zgodnie z harmonogramem planowane jest na 31 grudnia 2013 roku.

Zasadniczym celem projektu jest podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej realizującej proces kształcenia na specjalności pilotażowej kierunku Lotnictwo i Kosmonautyka, a także dostosowanie programu studiów tejże specjalności do zmieniających się wymagań rynku pracy.

Projekt pod względem merytorycznym podzielono na cztery zadania, których stopień zaawansowania po ponad dwóch latach oraz plany na dalszą przyszłość zostaną pokrótce przedstawione poniżej.

Zadanie 1 - Dostosowanie programu studiów II stopnia na kierunku Lotnictwo i Kosmonautyka” do potrzeb rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy.

Kształcenie specjalistycznych licencjonowanych kadr dla lotnictwa cywilnego w Politechnice Rzeszowskiej ma już ponad trzydziestoletnią tradycję. Mury uczelni opuściło do tej pory prawie sześćset pilotów zawodowych. Od dziesięciu lat kształcenie prowadzone jest w formie programu zintegrowanego do zamrożonej licencji liniowej. Przyjęcie przez państwa Wspólnoty Europejskiej, w tym Polskę, wytycznych strategii bolońskiej spowodowało

wprowadzenie studiów trójstopniowych. Spowodowało to podział studiów na specjalności pilotażowej na czteroletnie studia inżynierskie i następujące po nich półtoraroczne studia magisterskie. Jednym z podstawowych problemów, które należy rozwiązać w chwili obecnej jest dostosowanie realizacji zintegrowanego szkolenia lotniczego w ramach studiów trójstopniowych tak, aby była ona spójna z wymogami kształcenia na wyższej uczelni technicznej.

Jednym z aspektów modyfikacji programu studiów, na który położono szczególny nacisk, jest wprowadzenie przez Władzę Lotniczą, zgodnie z wytycznymi ICAO, wyma-

gań dotyczących znajomości specjalistycznego języka angielskiego przez personel latający. Realizowany projekt zapewnił Politechnice środki na wprowadzenie, od lutego bieżącego roku, do programu kształcenia na studiach drugiego stopnia przedmiotu „Angielska terminologia lotnicza ICAO”. Zajęcia w wymiarze 30 godzin w semestrze letnim 2010/2011 prowadzi kapitan-pilot firmy EuroLOT z wykorzystaniem podręczników Aviation English wydawnictwa McMillan. Od października rozpoczęto drugi semestr.

Zadanie 2 - Podnoszenie kompetencji kadry dydaktycznej - przeszkolenie instruktorów etatowych szkolenia ogólnego FI(A) do poziomu instruktorów szkolenia do IR(A) oraz MEP(L)).

Dla Ośrodka Kształcenia Lotniczego kluczowym jest utrzymanie na najwyższym poziomie jakości szkolenia przyszłych pilotów liniowych. Wiąże się to bezpośrednio z kwalifikacjami kadry instruktorskiej. W chwili obecnej brakuje na rynku wysoko wykwalifikowanych instruktorów mających uprawnienia do szkole-

nia na samolotach wielosilnikowych oraz w lotach według wskazań przyrządów. Droga do uzyskania tych uprawnień wiedzie zazwyczaj poprzez pracę w lotnictwie usługowym lub u przewoźnika lotniczego. Spełnienie wymagań przepisów w liczbie 200 godzin nalotu dowódczego według przepisów IFR przez pilotów-instruktorów pracujących w swoim zawodzie pozostaje poza zasięgiem ich kieszeni, zatem koszty musi ponieść pracodawca.

Celem udziału Politechniki Rzeszowskiej w programie jest więc podwyższenie kwalifikacji instruktorów pracujących w Ośrodku Kształcenia Lotniczego do poziomu umożliwiającego szkolenie studentów na najbardziej zaawansowanym etapie, jakim są loty na samolotach wielosilnikowych i wg wskazań przyrządów IR(A), które to realizowane jest przy okazji jednego z zadań w projekcie Podkarpackie skrzydła.

Loty treningowe kadry instruktorskiej odbywają się na samolotach dwusilnikowych M-20 Mewa oraz Piper PA-34 Seneca V. Pierwszy z nich wyposażony jest w klasyczny zestaw przyrządów. Drugi to najnowszy nabytek Politechniki (finan-

sowany również z funduszy spójnościowych – Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej), wyposażony w awionikę typu glass cockpit. Zasięg tych samolotów pozwala wykonywać loty po niemal całej Europie, dzięki czemu instruktorzy mają okazję zdobyć doświadczenie w planowaniu i wykonywaniu wielu lotów zagranicznych. Ponieważ Projekt przewiduje w tym zadaniu bardzo duży nalot roczny, zatem loty odbywają się praktycznie przez cały rok, w różnych warunkach pogodowych. Do tej pory samoloty w barwach Politechniki Rzeszowskiej z logo OKLu na ogonie odwiedziły m.in. takie lotniska jak: Innsbruck, Wiedeń, Pragę, Bornholm, Ostrawę, Portoroz, Burgas, Liege, Paryż-Lognes i wiele innych. Doświadczenie zdobyte w trakcie planowania i realizacji takich lotów jest bezcenne i nie były by możliwe bez uzyskanego dofinansowania w poprawę kwalifikacji kadry. W ramach realizacji projektu przewiduje się wyszkolenie 6 instruktorów do końca roku 2013. Do tej pory spędzono w powietrzu 460 godzin na samolotach MEPL oraz 130 godz na samolotach SEPL (Szkolenie FI).

Zadanie 3 - Podnoszenie kompetencji kadry dydaktycznej - szkolenie instruktorskie FI(A)).

Ośrodek Kształcenia Lotniczego Politechniki rzeszowskiej zalicza się do największych tego typu instytucji w kraju. Rocznie w ciągłym szkoleniu uczestniczy ponad stu studentów różnych lat. Niezbędne jest zatem ciągłe utrzymanie i zwiększanie kadry o nowych wykwalifikowanych instruktorów szkolenia samolotowego. Zgodnie z przepisami lotniczymi maksymalna liczba studentów przypadająca na jednego instruktora to 6 uczniów.

Program Podkarpackie skrzydła przewiduje przeszkolenie 8 zawodowych pilotów samolotowych do uprawnień instruktorskich, którzy zasilą kadre OKLu. Do chwili obecnej szkolenie ukończyło czterech pilotów, którzy obecnie jako instruktorzy i nauczyciele akademicki uczestniczą w procesie kształcenia studentów specjalności pilotażowej. Dwóch z nich, dzięki zdobytym uprawnieniom, pracuje teraz jako instruktorzy etatowi w Ośrodku Kształcenia Lotniczego.

Z początkiem roku 2012 rusza kolejna edycja szkolenia następnych 4 instruktorów w Politechnice Rzeszowskiej.

Zadanie 4 - Organizacja szkoleń instruktorów w wiodącym zagranicznym Ośrodku szkolenia kadr lotniczych - Uniwersytet w Cranfield / Wlk. Brytania).

Zadanie zmierza do nawiązania współpracy z wiodącym centrum szkolenia w Europie, jakim jest Uniwersytet w Cranfield. W szkoleniach w Cranfield wzięło udział dwóch instruktorów Ośrodka Kształcenia Lotniczego. Odlot z lotniska w Jasionce nie stanowił szczególnej atrakcji dla instruktorów doskonale zaznajomionych z rzeszowską przestrzenią powietrzną. Lot na niechlubnych dla pilotów, miejscach pasażerów, pozwolił jedynie na podziwianie widoków a piękna pogoda rozciągała się niemal przez całą Europę. Pierwsze kroki na wyspach postawili na lotnisku w Luton, gdzie pogoda była iście angielska. Po długim poszukiwaniu możliwości dotarcia do miejsca docelowego - Cranfield - okazało się, że sugerowany najlepszy środek transportu wcale nie był taki tani a dotarcie do celu taksówką zajęło i tak dużo czasu. Cranfield jest małą miejscowością, na którą składa się jedynie kampus uniwersytetu „Cranfield University” oraz domki mieszkańców. Obie te części oddziela lotnisko - EGTC. Wspo-

mniany kampus stanowi autonomiczną jednostkę zawierającą wszystkie niezbędne dla studentów składniki infrastruktury: akademiki, budynki uczelni, bibliotekę, halę sportową, sklepy, restaurację, stołówkę oraz klub studencki. Najbliższa większa miejscowość jest oddalona o około 18km. Nasi instruktorzy uczestniczyli w dwóch szkoleniach: „Aerial Photography” oraz „Airport Business Management”. Zajęcia odbywały się codziennie w systemie stacjonarnym, w godzinach 8 do 18. Co ciekawe, tryb studiów zakłada, że przez cały tydzień studenci uczą się wszystkiego, co dotyczy tylko jednego zagadnienia, po czym na koniec następnego tygodnia następuje zaliczenie. Taki system pozwala organizować krótkie tygodniowe kursy poświęcone określonemu tematowi. Dzięki pierwszemu szkoleniu instruktorzy zapoznali się nie tylko z zagadnieniami interpretacji terenu z wysokości, ale także z zasadami planowania oraz wykonywania lotów poświęconych fotografowaniu terenu. Szkolenie drugie obejmowało zagadnienia z związane z zarządzaniem lotniskiem, ekonomią lotniska, źródłami przychodów, kosztów, rodzajami opłat lotniskowych, obsługą lotniska, samolotów oraz pasażerów. Miejscowe lotnisko, posiadające bogatą historię i wieloletnie

tradycje lotnicze, stało się również obiektem zainteresowania naszych instruktorów. Niezbyt duże, porównywalne do większego lotniska aeroklubowego, nie mniej jednak wyposażone w betonowy pas startowy oraz wszystkie konieczne pomoce nawigacyjne niezbędne do ćwiczeń lotów bez widoczności. Przy lotnisku działa 9 szkół lotniczych, jedną z większych – „Cabair” - współpracującą z uniwersytetem można uznać za wiodącą. Studenci oraz instruktorzy tego ośrodka podobnie jak w rodzimym OKL PRz, chodzą ubrani w jednakowe stroje, mundury wraz z epoletami wskazującymi stopień zaawansowania w szkoleniu. Nasi instruktorzy mieli również odbyć szkolenie w powietrzu w zakresie poruszania się w przestrzeni powietrznej Wielkiej Brytanii, niestety pogoda pokrzyżowała te plany i lotnisko zostało zamknięte. Korzystając z okazji, odwiedzili inny ośrodek

szkolenia lotniczego, znany na całym świecie Oxford Aviation Academy. Zostali miło przyjęci i oprowadzeni po ośrodku. Akademia ta poświęcona w całości tylko i wyłącznie szkoleniu lotniczemu, posiada bardzo dobrze rozbudowaną strukturę organizacyjną, która pozwala jasno rozdzielić odpowiedzialność między pracownikami. W samym procesie kształcenia przykładają się ogromną wagę do jakości szkolenia. Nawet studenci gotowi zapłacić 87 tysięcy funtów za swoje szkolenie w ponad 40 procentach spotykają się z odmową już na samym wstępie, po testach kwalifikacyjnych. Całość szkolenia trwa od 16-18 miesięcy, po których dział kariery ośrodka pomaga znaleźć zatrudnienie. Po trzech tygodniach pobytu za granicą instruktorzy bezpiecznie wrócili do domów. Wielka Brytania ukazała się krajem

dość zaawansowanym technologicznie, z rozbudowaną infrastrukturą, pełnym ciekawych gadżetów jak Internet bezprzewodowy w autobusach, elektroniczne bilety czy zamknięty całoroczny stok narciarski, jednak również zaprezentowała się jako kraj pełen kuriozów chociażby takich, jak dwa oddzielne krany z gorącą i zimną wodą po przeciwległych stronach umywalki - znacznie utrudniające codzienną toaletę. Do niektórych rzeczy trzeba się po prostu przyzwyczaić, pogodę pod psem i ten angielski sztuczny uśmiech na twarzy każdego przechodnia trzeba polubić albo z radością powrócić do rodzimego jakże pięknego kraju. ■

Paweł Kaleta
Asystent ds. Sprawozdawczości
i Monitoringu Projektu POKL.
04.01.01-00-110/09-01